

CRITHINKEDU mokymų programa ir
profesinio tobulinimo(si) kursas
aukštųjų mokyklų dėstytojams:
nuo konceptualizavimo
prie įgyvendinimo

TECHNINIAI DUOMENYS

Viršelio maketas

Harryarts / Freepik.com

Publikavimo data

Gegužė, 2018

Rekomenduojamas citavimas

CRITHINKEDU mokymų programa ir profesinio tobulinimo(si) kursas aukštųjų mokyklų dėstytojams: Nuo konceptualizavimo prie įgyvendinimo / projektas CRITHINKEDU. Koordinatorė Caroline Dominguez. Autoriai Antonella Poce ir kt. - Vila Real: UTAD, 2018

ISBN: 978-989-704-274-4

I. Poce, Antonella, (coaut.)

1. Pensamento crítico--Competências--Formação pedagógica--Séc. 21--[Relatório técnico] /
2. Educação--Ensino superior--Formação pedagógica--[Relatório técnico]

CDU 378.025"20"(047.3)

165.19"20"(047.3)

Parama

Šis leidinys yra projekto „CRITHINKEDU: Kritinis mąstymas aukštojo mokslo studijų tobulinimui“ dalis. Projekto Nr. 2016-1-PT01-KA203-022808. Projektas yra remiamas Europos komisijos „ERASMUS +“ programos.

Pastaba

Šis leidinys atspindi tik autorių požiūrį, todėl Europos Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame pateikiamos informacijos naudojimą.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

KOORDINATORIUS

Romos TRE universitetas, Italija / University of Roma Tre (UNIROMA3), Italy

doc. dr. ANTONELLA POCE, Edukologijos departamentas

prof. FRANCESCO AGRUSTI, tyrėjas, Edukologijos departamentas

MARIA ROSARIA RE, mokslinė bendradarbė, Edukologijos departamentas

PAGRINDINIAI PARTNERIAI

Katalikiškasis Liuvono universitetas, Belgija / Catholic University of Leuven (KU Leuven), Belgium

prof. dr. JAN ELEN, Ugdymo psichologijos ir ugdymo mokslų centras

dr. LAI JIANG, Ugdymo psichologijos ir ugdymo mokslų centras

STEVEN HUYGHE, patarėjas, Mokymų ir edukacinės pagalbos centras

MARLEEN EVERS, mokslinė bendradarbė, Ugdymo psichologijos ir ugdymo mokslų centras

Liuvono-Limburgo universiteto kolegija, Belgija / University College Leuven-Limburg (UCLL), Belgium

dr. AN VERBURGH, ugdymo kokybės užtikrinimo specialistė

Trás-os-Montes ir Alto Douro universitetas, Portugalija / University of Trás-os-Montes and Alto Douro (UTAD), Portugal

dr. CAROLINE DOMINGUEZ, prof. asistentė, Inžinerijos departamentas, LabCIDTFF –
didaktikos ir ugdymo technologijų centras

GONÇALO CRUZ, mokslinis bendradarbis, Inžinerijos departamentas

doc. dr. HELENA SANTOS SILVA, Švietimo ir psichologijos departamentas, Tyrimų ir
švietimo intervencijų centras

dr. MARIA DA FELICIDADE MORAIS, prof. asistentė, Literatūros, meno ir komunikacijos
departamentas

dr. MARIA M. NASCIMENTO, prof. asistentė, Matematikos departamentas, LabCIDTFF –
didaktikos ir ugdymo technologijų centras

dr. RITA PAYAN-CARREIRA, prof. asistentė, Zootechnikos departamentas, CECAV –
Gyvūnų ir veterinarijos tyrimų centras

Vakarų Makedonijos universitetas, Graikija / University of Western Macedonia (UOWM), Greece

prof. dr. CATHERINE DIMITRIADOU, Pradinio ugdymo departamentas, Edukologijos
fakultetas

prof. dr. DIMITRIS PNEVMATIKOS, Pradinio ugdymo departamentas, Edukologijos fakultetas

prof. dr. SOFIA AVGITIDOU, Ankstyvojo ugdymo departamentas, Edukologijos fakultetas

dr. GEORGE PALAIGEORGIU, Pradinio ugdymo departamentas, Edukologijos fakultetas

PARTNERIAI

Bukarešto ekonominių studijų universitetas, Rumunija / Bucharest University of Economic Studies (ASE Bucuresti), Romania

doc. dr. DANIELA DUMITRU, Mokytojų rengimo departamentas

dr. RAGOS BIGU, Filosofijos ir žmogaus studijų departamentas

Šiuolaikinių didaktikų centras (ŠDC), Lietuva

doc. dr. ASTA RAILIENĖ, ŠDC tyrėja, Mykolo Romerio universiteto Edukologijos ir Socialinio darbo instituto dėstytoja

dr. DAIVA PENKAUSKIENĖ, ŠDC direktorė, Mykolo Romerio universiteto Edukologijos ir Socialinio darbo instituto dėstytoja

Technologinių edukacijų institutas, Tesalija, Graikija / Technological Educational Institute of Thessaly (TEI of Thessaly), Greece

dr. IOANNA V. PAPATHANASIOU, prof. asistentė, Slaugos departamentas

doc. dr. PANAGIOTIS PLAGERAS, Medicinos laboratorijų departamentas

dr. KONSTANTINOS TSARAS, prof. asistentas, Slaugos departamentas

dr. EVANGELOS C. FRADELLOS, mokslinis bendradarbis, Slaugos departamentas

Dublino universiteto kolegija, Airija / University College Dublin (UCD), Ireland

doc. dr. AOIFE AHERN, Civilinės inžinerijos mokykla

doc. dr. CIARAN MCNALLY, Civilinės inžinerijos mokykla

doc. dr. JOHN O'SULLIVAN, Civilinės inžinerijos mokykla

Praho ekonomikos universitetas, Čekijos Respublika / University of Economics, Prague (VŠE), Czech Republic

doc. dr. EVA JAROŠOVÁ, Vadybos psichologijos ir sociologijos departamentas

dr. HANA LORENCOVÁ, prof. asistentė, Vadybos psichologijos ir sociologijos departamentas

Santjago de Compostela universitetas, Ispanija / University of Santiago de Compostela (USC), Spain

dr. BLANCA PUIG, prof. asistentė, Ugdymo mokslų fakultetas

dr. PALOMA BLANCO, prof. asistentė, Ugdymo mokslų fakultetas

INÉS MOSQUERA, mokslinė bendradarbė, Ugdymo mokslų fakultetas

dr. BEATRIZ CRUJEIRAS-PÉREZ, prof. asistentė, Ugdymo mokslų fakultetas

prof. dr. ISABEL GARCÍA-RODEJA GAYOSO, Ugdymo mokslų fakultetas

prof. dr. ARÍA PILAR JIMÉNEZ-ALEIXANDRE, Ugdymo mokslų fakultetas

Ataskaitos santrauka ir pagrindiniai radiniai

Projekto CRITHINKEDU¹ intelektualinio produkto (O3) tikslas buvo sukurti ir išbandyti mokymų programą bei kursą, skirtą ES aukštųjų mokyklų dėstytojų kritinio mąstymo ugdymo kompetencijai tobulinti. Šis produktas buvo sukurtas ankstesniųjų intelektualinių produktų išdavoje. O1 – „XXI a. Kritinio mąstymo įgūdžių ir nuostatų, reikalingų įvairiose profesinėse srityse, sąvadas“ ir O2 – „Preliminarios gairės kokybiškam kritinio mąstymo ugdymui“ (Dominguez, 2018a, 2018b).

Šioje ataskaitoje aprašomas „Kritinio mąstymo ugdymo“ programos ir kurso kūrimas bei išbandymas su aukštųjų mokyklų dėstytojais iš 9 Europos šalių.

Ši ataskaita skirta aukštosioms mokykloms, dalyvavusioms ir nedalyvavusioms projekte, bet norinčioms išbandyti kritinio mąstymo programą. Ši programa ir kursas pravartus visiems dėstytojams, siekiantiems ugdyti studentų kritinį mąstymą įvairiose studijų kryptyse ir programose. Projekto partneriai toliau tobulina ir diegia parengtą programą savo studentų auditorijose. Išbandyta ir adaptuota programa bus paskesnio intelektualinio produkto (O4) rezultatas.

Žemiau aprašytas kursas pateikia informaciją apie pagrindines temas (mokymosi modeliavimas, mokymosi metodai, kritinio mąstymo vertinimas) ir išteklius, reikalingus šiam kursui. Mūsų parengto kurso dalyviams suteikiama visokeriopa projekto parama sėkmingam jo diegimui kasdienėje praktikoje.

Pirmasis CRITHINKEDU kursas buvo atviras ganėtinai apibrėžtam dalyvių skaičiui. Kiekviena partnerinė organizacija įtraukė maždaug po 4 dalyvius į bendrą kurso išbandymą. Jame dalyvavo 65 dalyviai (kartu su lektorais) iš 9 Europos šalių (Airijos, Belgijos, Čekijos respublikos, Graikijos, Italijos, Lietuvos, Portugalijos, Rumunijos ir Ispanijos). Išbandymas vyko Romoje (Italija) 2018 m. sausio 29 d.–vasario 4 d.

Šio profesinio susibūrimo tikslas buvo ne tik išbandyti parengtą programą, bet ir susipažinti, pasikeisti profesine patirtimi. Remiantis vertinimo anketomis, kursas buvo įvertintas labai gerai. 93 % respondentų liko patenkinti plenarinėmis sesijomis, 80 % teigė, kad programa ir kursas naudingi profesinei praktikai. Dalyvių nuomone, ši programa ugdo bendravimą ir bendradarbiavimą, kritinį mąstymą ir padeda pergaltoti ir susimodeliuoti savo dalyko programą. Daugiau nei 86 % respondentų ketino pasinaudoti CRITHINKEDU kursu ir net 74 % rekomenduotų jį savo kolegoms.

CRITHINKEDU kursas patvirtino „Preliminarių gairių kokybiškam kritinio mąstymo ugdymui“ reikšmingumą ir pritaikomumą. Visų trijų intelektualinių produktų rezultatai liudija apie būtina paramą kritinio mąstymo ugdymui aukštosiose mokyklose. Parama – tai ne tik aprūpinimas būtiniais mokymosi ištekliais, bet ir galimybė mokytis iš sėkmingų pavyzdžių.

¹ Plačiau apie projektą <http://crithinkedu.utad.pt/en/crithinkedu/>

Dalyviams labai rūpėjo kritinio mąstymo vertinimas. Jie išreiškė poreikį praktiniams vertinimo pavyzdžiams ir įrankiams – kaip kolegos iš kitų aukštųjų mokyklų, tų pačių disciplinų ar panašių sričių vertina studentų kritinį mąstymą.

CRITHINKEDU kursas bus pakartotas kiekvienoje iš tarptautiniuose mokymuose dalyvavusioje aukštojoje mokykloje. Dalyviai adaptuos kurso programą ir medžiagą savo kontekstui. Tuomet bus galima patyrinėti, kaip jis atliepia lokalius poreikius ir kokį daro poveikį. Aukštųjų mokyklų dėstytojai, pritaikę kursą savo studijų programoms ir studentų mokymui, bus kviečiami savo įžvalgomis prisidėti prie europinių „Kritinio mąstymo ugdymo gairių aukštosioms mokykloms“ kūrimo.